

“Perspectief voor Coevorden, perspectief voor mensen”

De Perspectiefnota 2012, de eerste bestuursrapportage 2011 en de voortgang van Perspectief vraagt durf. Allen in één document. Maar net als dat ene document bestaat uit verschillende documenten, zijn er verschillende manieren om ernaar kijken. Verschillende perspectieven dus. Want over welk perspectief hebben we het? Hebben we het over het financiële perspectief? Of over het economische perspectief? Het perspectief voor de ambtelijke organisatie? Het sociale perspectief? Het immateriële perspectief? Of, misschien wel de belangrijkste en zeker degene waar het uiteindelijk om gaat, het perspectief voor onze inwoners? Wij zullen de verschillende perspectieven langslopen en dan uiteindelijk komen tot het perspectief voor Coevorden, zoals de CDA-fractie die ziet.

Het financiële perspectief

Het eerste perspectief waar we naar kijken is, hoe kan het ook anders, het financiële perspectief. De financiële situatie van de gemeente is nog steeds zorgelijk en het blijft daarom ook zaak om volop aandacht te houden voor de financiële ombuigingen. Voordat we inhoudelijk ingaan op enkele financiële zaken, eerst nog een algemeen punt. Op een aantal plekken in de Perspectiefnota/ Eerste bestuursrapportage worden tussen de regels door voorstellen gedaan die behoorlijk forse gevolgen hebben of kunnen hebben. Wij zijn er geen voorstander van om dat soort besluiten impliciet te nemen. Een voorbeeld vormen de frictiekosten, die in afwijking van een eerdere raadsuitspraak nu geheel en al aangewend worden voor de bedrijfsvoering en het algemene risicobudget, dat nu geheel en al voor het sociale domein wordt geclaimd. Later komen we nog inhoudelijk deze punten terug, maar wat CDA fractie betreft moeten dit soort beslissingen niet in de marge van het gehele document worden genomen, maar als afzonderlijk beslispunt in het raadsvoorstel terugkomen. Alleen op die manier kan de raad zich er expliciet over uitspreken. Wij horen graag of de andere fracties ons standpunt delen.

Dan naar de inhoud. De bezuinigingen zijn nu echt in gang gezet en de eerste resultaten worden zichtbaar. Het CDA constateert met waardering dat de bezuinigingen die ingecalculeerd waren voor 2011 al voor een groot deel zijn behaald of nog “op proces” zijn. En dan gaat het toch om 2,7 miljoen euro aan bezuinigingen die al zijn gerealiseerd en bijna een miljoen euro aan bezuinigingen die al in gang zijn gezet. Bovendien staat tegenover de niet gerealiseerde, “niet haalbare” bezuinigingen van bijna een ton een bedrag van ruim €80.000 aan extra gerealiseerde bezuinigingen. Qua gerealiseerde bezuinigingen dus tot nog toe een positief financieel beeld voor dit jaar.

Toch heeft de CDA fractie ook zorgpunten. Allereerst stevenen we, ondanks de gerealiseerde bezuinigingen, dit jaar af op een tekort van ruim een half miljoen euro. Dat baart ons zorgen en wij gaan ervan uit dat alle zeilen worden bijgezet om dat verwachte tekort weg te werken. Onze verwachting is dan ook dat het college zich tot het uiterste zal inspannen om het kunststukje van vorig jaar te herhalen, toen een tekort van 1 miljoen euro halverwege de rit aan het eind nagenoeg was weggewerkt.

Perspectief voor de ambtelijke organisatie

Een ander zorgpunt betreft de voortgang van de bezuinigingen op de bedrijfsvoering. Op het eerste gezicht lijken veel van die bezuinigingen gerealiseerd en is een ander deel “op proces”. De vraag is wat ons betreft of “op proces” ook betekent dat ze in de huidige omvang worden gerealiseerd. Die vraag lijkt het college zich ook te stellen, gelet op het voorstel om het gehele budget van frictiekosten van 1 miljoen euro te reserveren voor de bedrijfsvoering. Verder stelt het college voor om direct na het zomerreces met de raad van gedachten te wisselen over de spanning tussen de gewenste en de beschikbare capaciteit en kwaliteit en de wijze waarop die spanning kan worden verminderd. Dat laatste is wat het CDA betreft een goed voorstel. Sterker nog, een uitstekend voorstel. Wij hebben al eerder aangegeven dat ambities en middelen in evenwicht moeten zijn. Als er tussen die twee een onbalans is, is het zaak om op een slimme,

creatieve manier de balans te herstellen. Daar wisselen we dus graag van gedachten over na het reces. Dan wat betreft het miljoen aan frictiekosten. Het lijkt ons op de zaken vooruitlopen om dat nu al geheel en al voor de bedrijfsvoering te bestemmen. Bij de vaststelling van de begroting heeft de raad duidelijk uitgesproken dat slechts een deel van de frictiekosten voor de bedrijfsvoering aangewend mag worden. Het CDA wil daar zeker niet zonder onderbouwing en discussie van af gaan wijken. Laten we dus eerst na het zomerreces met elkaar de discussie voeren en daarna beoordelen of en zo ja hoeveel extra financiële middelen daarvoor eventueel nodig zijn. Het CDA stemt er dus niet mee in om het frictiebudget nu al geheel en al voor de bedrijfsvoering aan te wenden.

Het sociale perspectief

Een punt van onzekerheid is en blijft het Bestuursakkoord en de precieze gevolgen daarvan voor de gemeente Coevorden. Niet alleen in financiële, maar ook in organisatorische zin. Vast staat dat de opgave die op ons als gemeente afkomst een forse zal zijn. Om die opgave te kunnen vervullen, zal nadrukkelijk de samenwerking moeten worden gezocht met anderen en zullen we met die andere partners slim en creatief moeten handelen.

Het is duidelijk dat op het sociaal vlak onze grootste uitdagingen voor de toekomst liggen. Komt meteen de vraag: wat voor gemeente willen we zijn? Welk sociaal gezicht heeft de gemeente Coevorden? Voor het CDA staat in ieder geval vast dat mensen die onze steun echt nodig hebben, die ook kunnen, moeten en zullen krijgen. Vast staat dat er teveel mensen langs de kant staan. Dat kunnen en willen we niet accepteren. Iedereen moet de kans hebben – en vervolgens ook benutten – om mee te doen op de arbeidsmarkt en in de samenleving. Op eigen kracht kunnen sommige mensen dat helaas niet, dus is onze ondersteuning – en waar nodig ook dwang, het is niet vrijblijvend – daarbij noodzakelijk. Het CDA vindt dat we als gemeente duidelijk moeten blijven uitstralen dat mensen die het echt nodig hebben, op onze steun kunnen blijven rekenen. Wij vinden dat we daarvoor dan ook wel iets van hen terug mogen verwachten.

Wat ons zorgen baart is dat er blijkbaar voor een project als “Dorpsconciërge” tussen de meer dan 650 personen die in onze gemeente als uitkeringsgerechtigde geregistreerd staan, onvoldoende geschikte mensen gevonden kunnen worden. Daar waar werkgevers in de toekomst een belangrijke rol zullen krijgen bij het bieden van arbeidsplaatsen aan al onze inwoners die straks onder de Wet werken naar vermogen vallen, is het verontrustend te moeten constateren dat het nog maar de vraag is of vraag en aanbod op de arbeidsmarkt wel in evenwicht zijn.

Daar komt nog bij dat we in de toekomst meer zullen moeten doen, zonder dat we daarbij de huidig beschikbare financiële middelen van de landelijke overheid krijgen. Meer met minder dus. Het gemeentelijk uitgangspunt zou wat het CDA betreft moeten zijn dat de uitvoering van de nieuwe taken budgettair neutraal gebeurt. Wij zijn er in beginsel geen voorstander van om de korting op het door Den Haag beschikbaar gestelde budget, structureel met onze eigen gemeentelijke middelen op te vangen. De keerzijde daarvan kan echter zijn dat bepaalde groepen in onze samenleving hierdoor onevenredig hard worden getroffen. Dat mogen we wat het CDA betreft niet laten gebeuren. Dat betekent dus dat we straks, als de nieuwe Wet een feit is, keuzes zullen moeten maken: wat doen we wel, wat niet en wat moet anders. Daarnaast zullen we nog meer dan nu het geval is moeten samenwerken met andere overheden, met bedrijven en met organisaties. Alleen op die manier kunnen we een duurzaam sociaal beleid voeren. Voor zo’n eerlijk en rechtvaardig sociaal beleid wil het CDA staan.

Voor ons staat ook voorop dat we verder moeten kijken dan veertien dagen. Niet alleen sociaal voor de korte termijn, maar juist ook op de lange termijn. Duurzame, toekomstbestendige oplossingen en maatregelen dus, die ook financieel nu en in de toekomst voor de gemeente op te brengen zijn. Het ideaalplaatje is daarbij dat degenen die vandaag onze steun nodig hebben, in de toekomst weer in staat zijn op eigen benen te staan. Dat is voor het CDA sociaal beleid in optima forma.

In de eerste bestuursrapportage wordt in de kantlijn, of liever gezegd onderaan een tabel, het aanwezige risicobudget voor de komende vier jaren volledig bestemd voor het sociaal domein. Bij het financiële perspectief hebben we daar al wat over geschreven. Wat ons betreft is dit te kort dor de bocht. Het lijkt ons juist om dit budget voorlopig te houden zoals het was, namelijk een budget ten behoeve van het afdekken van risico's in het algemeen en niet exclusief voor het sociaal domein. Nog los van de meer principiële vraag of we als raad moeten toestaan dat in de marge van een tabel een dergelijk bedrag van label verandert, vindt de CDA fractie het beter om te wachten tot duidelijk is wat onder andere het Bestuursakkoord allemaal voor ons betekent in financiële zin. Wij sluiten niet uit dat het resultaat daarvan zal zijn dat het risicobudget dan inderdaad geheel of grotendeels moet worden aangewend voor het sociaal domein, maar daar nu al op vooruit lopen is wat ons betreft een te voorbarige keuze.

Het economische perspectief

De CDA fractie staat onverkort achter het RSP-project. Het blijft een unieke kans om enkele knelpunten aan te pakken in de stad Coevorden. Wel vinden wij dat ook binnen het RSP de nut en noodzaak van alle onderdelen van het plan zorgvuldig moeten worden afgewogen. De spoorboog heeft daarbij een duidelijke meerwaarde en moet er wat ons betreft komen. Maar mogelijk zou zo'n afweging ertoe kunnen leiden dat geconcludeerd wordt dat bijvoorbeeld de ontsluiting Leeuwerikenveld van de N34 meer toegevoegde waarde heeft dan andere onderdelen van het plan. In dat geval is het voor het CDA bespreekbaar om met de provincie in overleg te gaan over de mogelijkheden om met onderdelen van het plan te schuiven.

Helaas hebben we nogal wat moeten afboeken op de waarde van enkele gronden in ons bezit. Niet uit te sluiten valt, dat daar nog nieuwe afboekingen bijkomen. Wij hebben er alle vertrouwen in dat het college er alsnog in slaagt om voor sommige gronden een alternatieve, nuttige bestemming te vinden. Wat het CDA betreft verdient het ook aanbeveling om daarbij de mogelijkheid te bekijken of sommige locaties zich lenen voor het plaatsen van zonnecollectoren. Daarmee zouden we een nuttige alternatieve bestemming voor die gronden kunnen hebben en tegelijkertijd ook een bijdrage kunnen leveren aan de opwekking van duurzame energie. Overigens is het CDA tevreden over de manier waarop de woningbouwstrategie op dit moment wordt uitgevoerd, ook met het oog op de bevolkingskrimp. Onze dorpen zijn niet volledig op slot gezet en het college gaat weloverwogen en creatief verder met al geplande uitbreidingen, getuige bijvoorbeeld de recent gepresenteerde nieuwbouwplannen voor het dorp Sleen.

Het immateriële perspectief

Politiek gaat over meer dan geld alleen. We moeten politiek niet verengen tot een financiële planning en verantwoording. Samenleven is meer dan geld alleen. Het is ook respect, verantwoordelijkheid, vertrouwen. Het is meer dan de huidige 'ik, ik, ik' en 'nu, nu, nu' mentaliteit die bezit heeft genomen van veel mensen, daar waar 'wij', 'samen' en 'nu, maar vooral ook in de toekomst' ons uiteindelijk veel meer kunnen en zullen opleveren. Veel mensen herkennen dit, veel mensen geven ook aan zich er zorgen over te maken en toch nemen egoïsme en gebrek aan respect niet af. Vandaar onze oproep aan iedereen: doe er wat aan en begin bij jezelf!

Overigens is het met de saamhorigheid niet alleen maar kommer en kwel. Kijk alleen maar eens naar de wijze waarop ieder jaar weer het Zuidenveld mensen in beweging brengt. Daaruit blijkt eens te meer dat de lokale samenleving in onze gemeente op veel plaatsen wel degelijk nog steeds bloeit.

De afgelopen jaren is het besef steeds verder gegroeid dat veiligheid iets is waar we samen voor verantwoordelijk zijn. In die tendens past dat steeds meer gemeenten aansluiten bij Burgernet, een samenwerkingsverband tussen burgers, gemeente en politie om de veiligheid in de eigen woonbuurt te verhogen. De ervaringen in die gemeenten zijn positief. In gevallen waarin dat nodig is, ontvangen aangemelde inwoners dan een bericht van de gemeente met daarin bijvoorbeeld een signalement van een verdachte van een zojuist gepleegd misdrijf. Inwoners als ogen en oren van de politie dus. De gedachte, samenwerken aan het verhogen van veiligheid

spreekt de CDA-fractie aan. Bovendien hebben wij begrepen dat er voor de gemeente geen kosten aan verbonden zijn en dat Borger-Odoorn en mogelijk ook Emmen zich aansluiten bij Burgernet. Het lijkt ons logisch dat ook de gemeente Coevorden zich aanmeldt.

Het sportieve perspectief

Met enige geruststelling heeft het CDA geconstateerd dat de focus bij de uitwerking van de subsidies voor sportvereniging is verschoven. Waar die focus in de Beleidsnota Sport en Bewegen nog lag op gezamenlijke projecten van scholen en/of verenigingen dorpsbelangen en/of sportverenigingen en zich richtte op alle leeftijdscategorieën, brengt de Beleidsregel Stimulering Jeugdsport die focus weer helemaal terug bij sportbeoefening door jongeren in verenigingsverband. Onze fractie is van oordeel dat het college hiermee goed gevolg heeft gegeven aan niet alleen het door de meerderheid van de raad gesteunde beleid om de jeugdsubsidies voor sportverenigingen af te schaffen, maar ook van de minderheid van de raad die graag een laagdrempelige subsidieregeling voor jeugdsport in verenigingsverband wilde behouden. Een compliment daarvoor dus.

In de eerder genoemde Beleidsnota Sport en Bewegen is ook opgenomen dat er combifunctionarissen worden aangesteld als bruggenbouwers in de lokale sportgemeenschap op het terrein van buurt, onderwijs en sport. De combifunctionarissen zijn inmiddels alweer geruime tijd aan de slag. Het is voor onze fractie de vraag of de combifunctionarissen nog wel passen binnen het nieuwe samenspel tussen burger en overheid. De door de combifunctionarissen georganiseerde sport- en spelactiviteiten in de zomervakantie in de verschillende kernen waren leuk, maar er zijn ook voorbeelden in onze gemeente waar de lokale gemeenschap zelf al jaren dit soort activiteiten houdt zonder hulp van combifunctionarissen. De gastlessen die combifunctionarissen geven op scholen zijn ook leuk, maar er zijn ook voorbeelden waar scholen en sportverenigingen samen zorgen voor gastgymlessen. Ook daarbij is het dus de vraag of we de combifunctionarissen echt nodig hebben, of dat het leuk is om ze erbij te hebben. Niets ten nadele van de inzet van de combifunctionarissen, maar zeker in financieel zware tijden vinden wij dat iedere uitgave een duidelijke meerwaarde moet hebben en wij zijn nog niet overtuigd van de meerwaarde van combifunctionarissen. Zeker niet in de hechte lokale gemeenschappen in onze dorpen, waar men prima in staat is om zelf mooie activiteiten van de grond te krijgen.

Het perspectief voor onze inwoners

De vraag die we ons als volksvertegenwoordigers, als lokale politici geregeld eens zouden moeten stellen is: waar doen we het eigenlijk voor? Het antwoord is duidelijk, de vraag stellen is hem beantwoorden. We doen het voor onze inwoners. Laten we dat vooral niet uit het oog verliezen.

In vorige beschouwingen heeft het CDA in dat kader al gesproken over onze visie op de samenleving en hoe dicht die aansluit bij sommige beleidskeuzes die we nu maken. De verantwoordelijkheid leggen we weer daar leggen waar hij thuishoort, namelijk bij de samenleving. Het is bekend dat het CDA daar een groot voorstander van is, omdat wij vertrouwen in de kracht van de samenleving. Minder van de overheid en meer van de samenleving is het uitgangspunt. De overheid faciliteert daarbij waar nodig.

Onze kernen, buurten, wijken worden weer meer van onze inwoners. De overheid trekt zich terug en we vragen meer van diezelfde inwoners. Als inwoners van een dorp, stad, wijk of buurt zelf iets willen, moeten ze ook de bereidheid tonen om dat zelf te dragen. Het CDA wil een compliment maken aan onze inwoners en organisaties voor de wijze waarop ze tot nu toe zijn omgegaan met de bezuinigingen die hen treffen en met de verantwoordelijkheid die ze krijgen. Natuurlijk, er wordt wel gemopperd en geklaagd en dat is soms begrijpelijk. Maar daarna worden de schouders eronder gezet en wordt gezocht naar manieren om het wegvallen van bijvoorbeeld gemeentelijke financiering te compenseren. Precies zoals je zou mogen verwachten van een verantwoorde samenleving!

Tot ons genoegen zien wij ook dat ruimte wordt geboden aan organisaties en instellingen om zelf mede-invulling te geven aan de bezuinigingen. Uit gesprekken is ons gebleken dat bijvoorbeeld bij de bibliotheek dat leidt tot de nodige creativiteit en vernieuwing. Wij hopen en verwachten dat ook andere organisaties op dezelfde wijze omgaan met de bezuinigingen.

Tot slot hebben we nog een tweetal aandachtspunten. Allereerst de inzameling van oud papier. Het CDA is een voorstander van het gescheiden inzamelen van afval en het lijkt erop dat door te werken met minicontainers voor de papier inzameling, de hoeveelheid papier in het restafval nog verder kan worden beperkt. Dat pleit dus voor een gemeentebrede inzameling van oud papier. Keerzijde is wel dat veel verenigingen, scholen en kerken jaarlijks behoorlijke inkomsten genereren uit het door hun vrijwilligers ingezamelde oud papier. In een tijd waarin we die organisaties en instellingen vragen om nog meer op eigen benen te staan, is het extra zuur om ze dan ook nog eens een flinke inkomstenbron te ontnemen. Wij vragen dan ook om bij de uitwerking van het afvalplan met dat effect rekening te houden. Overigens blijkt in de gemeente Veenendaal dat een gemeentebrede inzameling en inzet van vrijwilligers van scholen, kerken en verenigingen op een prima manier samengaan. Een andere optie zou kunnen zijn om het inzamelen van de papiercontainers door AREA te laten doen, maar de verenigingen, etc. een rol te geven bij de arbeidsintensievere inzameling van de zakken plastic. Kortom, ook hierbij vraagt het CDA de nodige creativiteit van u.

Tot slot dan het theater Hofpoort. Het CDA is verheugd dat het theater van start is gegaan en ook dat zich zoveel vrijwilligers voor het theater inzetten. Het college concludeert dat de geplande professionele ondersteuning echter onvoldoende blijkt. Aangekondigd wordt dat een voorstel zal worden gedaan om een extra subsidie van €11000 te verstrekken. Daarop vooruitlopende: het CDA zal daarmee instemmen. Maar wel met een duidelijke kanttekening. Het is wat ons betreft wel de laatste keer dat we extra geld geven voor het theater. De gebruiker betaalt en zal wat ons betreft dan ook de kosten moeten dragen.

Conclusie: het perspectief voor Coevorden

Op basis van het voorgaande is het voor de CDA fractie duidelijk. Ondanks de zorgpunten die er zeker zijn, kunnen we dankzij de inzet van velen in onze gemeente maar één conclusie trekken: de gemeente Coevorden heeft absoluut nog veel perspectief!

